

K volbě typu přemostění Vltavy u Suchdola

Součástí varianty *J* silničního okruhu kolem Prahy je přemostění Vltavy u Suchdola. Na základě výsledků architektonicko-konstrukční soutěže vyhlášené v říjnu 1998 byl doporučen do dalšího projednávání soutěžní návrh č. 8 s tím, že podle výsledků rozborů území zpracovaných v rámci dokumentace EIA budou (nebo nebudou) autoři vyzváni k zapracování svého návrhu do dokumentace pro územní rozhodnutí a poté budou v rámci subdodávky zpracovatelem části dokumentace pro stavební povolení.

V tomto návrhu se spojují dva nosné systémy, nosník a oblouk. Členění polí je 200, 70 a 200 m. Vysoký těžký nosník má výšku 11,5 m, jeho horní a dolní pás je využit vždy pro jeden dopravní směr. Pro pěší a cyklisty je určena zavěšená lávka ve třetí úrovni.

Tato koncepce však vykazuje řadu vážných nedostatků:

1. územní, ekonomická a dopravně technická hlediska:

- Podstatně zvýšené náklady vzhledem k nutnosti vytvoření rozpletů komunikace v předpolích dvouúrovňového mostu. Celkové náklady na přemostění není možné počítat pouze z ceny samotného mostu, ale je nutné do nich zahrnout i tyto rozplety, jejichž cena bude velmi vysoká, srovnatelná s cenou pouhého mostu.
- Délka celého přemostění se v důsledku nutnosti výstavby rozpletů bude obrovská, mnohem větší než samotného mostu.
- Měla by platit obvyklá zásada, že přemostění se přizpůsobuje okolí (obci, komunikaci) a ne naopak, že život a funkce obce se musí přizpůsobit mostu. Takovýmto způsobem přemostění budou nepříznivě zasazeny celé velmi rozsáhlé oblasti, jako by nebylo dost toho, že obce se musí vyrovnat se výstavbou samotného silničního okruhu.
- Rozplety komunikace v předpolích mostu si - z obecného hlediska - vyžádají značný prostor vždy nepříznivě zasahující do života obyvatel Suchdola. Dělicí účinek tohoto uspořádání bude nepochybný, mnohem větší než je nezbytně nutné.
- Snaha o snížení nákladů na rozplety komunikace na suchdolské straně mostu nutně vyvolá nátlak na Suchdol podvolit se úpravě předpolí mostu tak, aby to vyhovovalo spíše komunikaci než obci. Může být vyvoláván nátlak na souhlas z hlediska obce s ne zcela optimálním uspořádáním tunelového vedení komunikace Suchdolem - např. ve dvou patrech, s mnohem většími možnými zásahy do života obyvatel. Suchdol by se tak stal vazalem tohoto rozsáhlého přemostění.
- Takovéto uspořádání v předpolích dvouúrovňového mostu téměř vylučuje ve velmi dlouhých úsecích před a za vlastním mostem pozdější úpravy, které se během doby ukáží jako potřebné (křížení, výjezdy, další jízdní a odstavné pruhy, krajnice, apod).
- Jen těžko lze si představit realizaci možných pozdějších změn prostorového uspořádání, např. vozovek dvouúrovňového mostu.
- Z hlediska řidiče je nejpříznivější, když vůbec neví, že komunikace, po které právě jede, je na mostě. Jakékoliv změny vedení a uspořádání komunikace (směrové i výškové) kladou na řidiče zvýšené nároky, které se mohou projevit v narušení komfortu, plynulosti a bezpečnosti provozu v daném úseku. Zvláště je nutno akcentovat (v kombinaci tunel - most) bezpečnost provozu.

2. hlediska ochrany životního prostředí:

Uvažované řešení mostu hrubým a více než nutným způsobem narušuje maloplošná chráněná území na obou březích Vltavy vlastním zábořem jejich ploch a několikanásobně vyšším zásahem do jejich ochranných pásem.

Zábory maloplošných chráněných území (MCHÚ) jsou v rozporu s šetrností a ohleduplností k životnímu prostředí. Rozloha těchto rezervací a památek je natolik malá, že realizace zvoleného mostu by se prakticky rovnala likvidaci minimálně jedné z nich a znamenala by významný vliv i na biotu v ostatních.

Pokud bude proces EIA dokončen doporučením varianty *J*, vyvstane ze zákona 114/92 Sb. nutnost žádat MŽP o výjimku k povolení záboru MCHÚ. Tuto povinnost, jenž vyplývá investorovi ze zákona, nelze žádným způsobem obejít. Je třeba připomenout, že kladné stanovisko MŽP v rámci procesu EIA nenahrazuje souhlasné stanovisko téže organizace s ohledem na zákon č.144/92 Sb.; stanovisko podle zákona 244/92 Sb. nemá závazný charakter, ale vyjádření v rámci zákona 114/92 Sb. závazné je. A bylo by tedy nanejvýš vhodné, před vydáním stanoviska EIA, dospět v rámci podmínek doporučených pro fázi přípravy a realizace k takovému řešení, které by bylo akceptovatelné pro orgány ochrany přírody z pohledu veškerých zákonů upravujících ochranu bioty.

Závěr

Je zcela nepochybné, že přemostění Vltavy v prostoru Suchdola je významným zásahem do přírodních poměrů v rámci MCHÚ. Je nutné mít na zřeteli nejen současný stav, ale především budoucí vývoj a přizpůsobit na nejvyšší možnou míru technické parametry minimalizaci a budoucí kompenzací negativních vlivů výstavby a provozu mostu.

Základem tohoto úsilí by měla být snaha najít nejšetrnější variantu mostní konstrukce, která by byla ekonomicky, územně a dopravně příznivější než v současnosti uvažovaná a při tom podstatně šetrnější k životnímu prostředí. Snaha o nalezení optimální konstrukce a způsobu výstavby musí být prioritní neboť od ní je nutno odvíjet veškerá další snažení o eliminaci negativních vlivů, včetně vlivů možných problémů, souvisejících s bezpečností provozu. Výběr řešení by měl být zároveň doplněn podrobným návrhem eliminačních, minimalizačních a kompenzačních opatření negativních vlivů výstavby mostu a provozu na něm.